

Poznań, 13 lutego 2012 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-I.431.1.2012.3

SPRAWOZDANIE Z KONTROLI

przeprowadzonej w Urzędzie Miasta i Gminy Swarzędz w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji celowej udzielonej z budżetu państwa na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej – Środowiskowe Domy Samopomocy.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 16 w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) w trybie uproszczonym.

Celem kontroli była ocena funkcjonowania jednostki kontrolowanej w aspekcie wykorzystania i rozliczenia środków publicznych przekazanych tej jednostce ze środków budżetu państwa w formie dotacji celowej na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi z siedzibą w Swarzędzu przy ul. Piaski 4.

INFORMACJE PODSTAWOWE:

Jednostka kontrolowana:

Urząd Miasta i Gminy Swarzędz
ul. Rynek 1
62-020 Swarzędz

Okres objęty kontrolą:

od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

Kontroler:

Jolanta Szaniawska – starszy specjalista Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Podstawa przeprowadzenia kontroli:

Upoważnienie Wojewody Wielkopolskiego z 18 stycznia 2012 r. nr KN-II.0030.22.2012.1.

Data rozpoczęcia i zakończenia kontroli:

od 26 stycznia do 3 lutego 2012 r.

Miejsce przeprowadzenia kontroli:

Urząd Miasta i Gminy Swarzędz, ul. Rynek 1, 62-020 Swarzędz, w dalszej części sprawozdania zwany również „Urzędem”

oraz

Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu, ul. Poznańska 25, 62-020 Swarzędz, w dalszej części sprawozdania zwany również „OPS”.

Przeprowadzenie kontroli odnotowano w „Księżce kontroli” Urzędu – poz. 34 oraz w „Księżce kontroli do rejestracji przeprowadzonych rewizji, kontroli” OPS – poz. 1/2012.

OPIS USTALONEGO STANU FAKTYCZNEGO ORAZ JEGO OCENA:

Na mocy art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 ze zm.) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę.

Kwota dotacji z budżetu państwa w dziale: 852 *Pomoc społeczna*, rozdział: 85 203 *Ośrodki wsparcia*, § 2010 *Dotacje celowe przekazane z budżetu państwa na realizację zadań bieżących z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom (związkom gmin) ustawami* przeznaczona na prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Swarzędzu przy ul. Piaski 4 wyniosła w 2011 r. 159 798,00 zł. Stwierdzono, że kwotę dotacji wprowadzono do budżetu Miasta i Gminy Swarzędz na rok 2011.

Jednostką realizującą zadanie był Ośrodek Pomocy Społecznej w Swarzędzu.

Na realizację przedmiotowego zadania przekazano Gminie Swarzędz dotację celową w wysokości 159 798,00 zł. Otrzymane środki Gmina Swarzędz przekazała na rachunek bankowy OPS.

W roku budżetowym 2011 Gmina Swarzędz nie wykorzystwała części dotacji w dziale 852, rozdział 85 203, § 2010 w kwocie 1 396,35 zł. Zwrotu niewykorzystanej części dotacji na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu dokonano z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.).

Załącznik nr 1 – Lista sprawdzająca realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej środowiskowe domy samopomocy.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Swarzędzu, w dalszej części sprawozdania zwany również „ŚDS”, został powołany w celu świadczenia pomocy osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom z terenu Gminy Swarzędz.

ŚDS funkcjonuje w strukturach OPS i wchodzi w skład Miejsko-Gminnego Ośrodka Wsparcia, który jednocześnie obejmuje pomocą osoby starsze w formie Domu Dziennego Pobytu. Zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 3 *ustawy o pomocy społecznej* prowadzenie Domu Dziennego Pobytu dla osób starszych należy do zadań własnych gminy.

Stwierdzono, że w 2011 r. Miejsko-Gminny Ośrodek Wsparcia realizował dwa zadania z zakresu pomocy społecznej, tj.:

- prowadził ŚDS typu A (20 miejsc) – zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej,
- prowadził Dom Dziennego Pobytu (20 miejsc) – zadanie własne gminy.

Siedzibą Miejsko-Gminnego Ośrodka Wsparcia jest lokal usytuowany w Swarzędzu przy ul. Piaski 4. W jednym lokalu funkcjonują równocześnie ŚDS oraz Dom Dziennego Pobytu. W 2011 r. uczestnicy ŚDS oraz seniorzy z Domu Dziennego Pobytu korzystali z tych samych pomieszczeń, sprzętu oraz usług pracowników.

W 2011 r., na potrzeby ŚDS, OPS zatrudniał siedem osób na podstawie umów o pracę, w łącznym wymiarze sześciu etatów. Ww. pracownicy realizowali obowiązki związane z funkcjonowaniem ŚDS oraz Domu Dziennego Pobytu. W „Zakresach obowiązków i odpowiedzialności” ww. pracowników wyodrębniono obowiązki związane z ŚDS oraz Domem Dziennego Pobytu.

Ponadto w 2011 r., na potrzeby ŚDS, z czterema osobami zawarto umowy zlecenie. Trzech zleceniobiorców wykonywało zadania na rzecz ŚDS oraz Domu Dziennego Pobytu, jedna osoba realizowała zadania wyłącznie na potrzeby ŚDS.

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. Nr 38 poz. 207) środki finansowe na funkcjonowanie Miejsko-Gminnego Ośrodka Wsparcia ujęto w planach finansowych OPS w dziale: 852 *Pomoc społeczna*, rozdział: 85 203 *Ośrodki wsparcia*. Kwota planowanych w 2011 r. wydatków wyniosła 465 551,00 zł, z tego:

- 159 798,00 zł – środki z budżetu państwa (dotacja celowa) przeznaczone na prowadzenie ŚDS;
- 305 753,00 zł – środki własne gminy przeznaczone na prowadzenie Domu Dziennego Pobytu.

Stwierdzono, że dla wydatków poniesionych na prowadzenie ŚDS (dotacja celowa z budżetu państwa) OPS prowadził wyodrębnioną ewidencję księgową. Dla konta księgowego „130” – *Rachunek bieżący jednostek budżetowych* prowadzona była analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków wg klasyfikacji budżetowej ze wskazaniem *Zadania zlecone*.

W związku z faktem, iż część wydatków Miejsko-Gminnego Ośrodka Wsparcia dotyczyła zarówno ŚDS, jak i Domu Dziennego Pobytu do obliczania kwot wydatków finansowanych z dotacji celowej z budżetu państwa oraz ze środków własnych gminy stosowano „Współczynnik dla Ośrodka Wsparcia na 2011 r.”, który wynosił:

- zadania zlecone: 49,38%;
- zadania własne: 50,62%.

Współczynnik stosowano, m.in. do rozliczania wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi, rozliczeń z tytułu umowy zlecenia zawartej z osobą wykonującą prace porządkowe w lokalu Miejsko-Gminnego Ośrodka Wsparcia, zakupu materiałów biurowych, opłat za usługi telefonii oraz dostępu do internetu.

Pozostałe wydatki rozliczano wg rzeczywistego przeznaczenia środków, np. zakup materiałów do terapii prowadzonej na rzecz uczestników ŚDS, rozliczenia z tytułu umowy zlecenia zawartej z osobą prowadzącą warsztaty teatralne wyłącznie dla uczestników ŚDS, udział pracownika w konferencji (szkoleniu) pn. „Podstawowe wyznaczniki zdrowia psychicznego” i finansowano w całości ze środków z dotacji celowej z budżetu państwa.

Stosowany w OPS sposób rozliczania wydatków w dziale 852, rozdział 85 203 na finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz ze środków własnych gminy wydaje się poprawny, jednakże nie znajduje podstaw wśród wewnętrznych przepisów i rozstrzygnięć obowiązujących w jednostce.

Kontrola wykazała, że w 2011 r. faktycznie wykonane wydatki związane z funkcjonowaniem Miejsko-Gminnego Ośrodka Wsparcia wyniosły 461 755,91 zł, z tego:

- 158 401,65 zł – środki z budżetu państwa (dotacja celowa) przeznaczone na prowadzenie ŚDS;
- 303 354,26 zł – środki własne gminy przeznaczone na prowadzenie Domu Dziennego Pobytu.

Analiza dowodów księgowych i ksiąg rachunkowych w OPS wykazała, że w miesiącach: luty, marzec, kwiecień, maj oraz lipiec 2011 r. dokonano zapłaty za usługi polegające na prowadzeniu grupy psychoedukacyjno-wsparciowej i terapii indywidualnej dla uczestników ŚDS. Podstawę zapłaty stanowiły faktury VAT wystawione przez firmę „Szymaniak

Consulting Bartłomiej Szymaniak” z siedzibą w Czarniejewie, ul. Polna 23. Wydatki za przedmiotowe usługi zostały ujęte w ewidencji księgowej OPS w § 4170 *Wynagrodzenia bezosobowe* podczas gdy, zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*, powinny zostać sklasyfikowane w § 4300 *Zakup usług pozostałych*. Przyczyną ww. nieprawidłowości był brak należytego przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi OPS.

Ponadto stwierdzono, że w IV kwartale 2011 r. w księgach rachunkowych OPS występowały liczne korekty zapisów księgowych w zakresie ewidencji wydatków poniesionych na prowadzenie ŚDS. W konsekwencji wyżej opisanych zdarzeń, sprawozdania sporządzane przez OPS w 2011 r. przed dokonaniem korekt niepoprawnych zapisów księgowych, zawierały dane niezgodne ze stanem faktycznym. Przyczyną niepoprawnych zapisów w księgach rachunkowych były trudności kadrowe w sekcji finansowej OPS. Z powodów losowych zatrudniono dwie nowe osoby, które stopniowo nabywały specjalistyczną wiedzę i doświadczenie.

Załącznik nr 2 – Lista sprawdzająca finansową realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej – środowiskowe domy samopomocy.

W świetle ustalonego powyżej stanu faktycznego, oceniam pozytywnie funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze wykorzystania i rozliczenia środków publicznych przekazanych ze środków budżetu państwa w formie dotacji celowej na realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi z siedzibą w Swarzędzu przy ul. Piaski 4, pomimo stwierdzonej nieprawidłowości, polegającej na nieprawidłowym klasyfikowaniu wydatków budżetowych przez OPS.

ZALECENIA LUB WNIOSKI DOTYCZĄCE USUNIĘCIA NIEPRAWIDŁOŚCI LUB USPRAWNIENIA FUNKCJONOWANIA JEDNOSTKI KONTROLOWANEJ:

Biorąc powyższe pod uwagę:

1. W celu usunięcia nieprawidłowości: wnoszę o klasyfikowanie przez OPS wydatków budżetowych zgodnie z *rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*.

2. W celu usprawnienia funkcjonowania jednostki kontrolowanej wnioskuję o:
- a. podjęcie działań w celu zapewnienia należytego przepływu informacji pomiędzy komórkami organizacyjnymi OPS;
 - b. opracowanie i wdrożenie w OPS wewnętrznej procedury określającej przejrzyste zasady rozliczania wydatków w dziale 852, rozdział 85 203 na finansowane z dotacji celowej z budżetu państwa oraz ze środków własnych gminy.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji zalecenia oraz o wykorzystaniu wniosków pokontrolnych, a także o podjętych działaniach w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego sprawozdania z kontroli.

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy o kontroli w administracji rządowej informuję, że kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko; nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

*/Wz. Wojewody Wielkopolskiego
Przemysław Pacia
Wicewojewoda Wielkopolski/*

Wykaz załączników:

1. Lista sprawdzająca realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej środowiskowe domy samopomocy.
2. Lista sprawdzająca finansową realizację zadania zleconego z zakresu administracji rządowej – środowiskowe domy samopomocy.